

کوکناری عراق
و هزاره تی پهروهرده

به پیوه بـهـرـنـتـیـیـ گـشـتـیـیـ خـوـتـنـدـنـیـ کـوـرـدـیـ

چوو پهار لکی ز پره ک

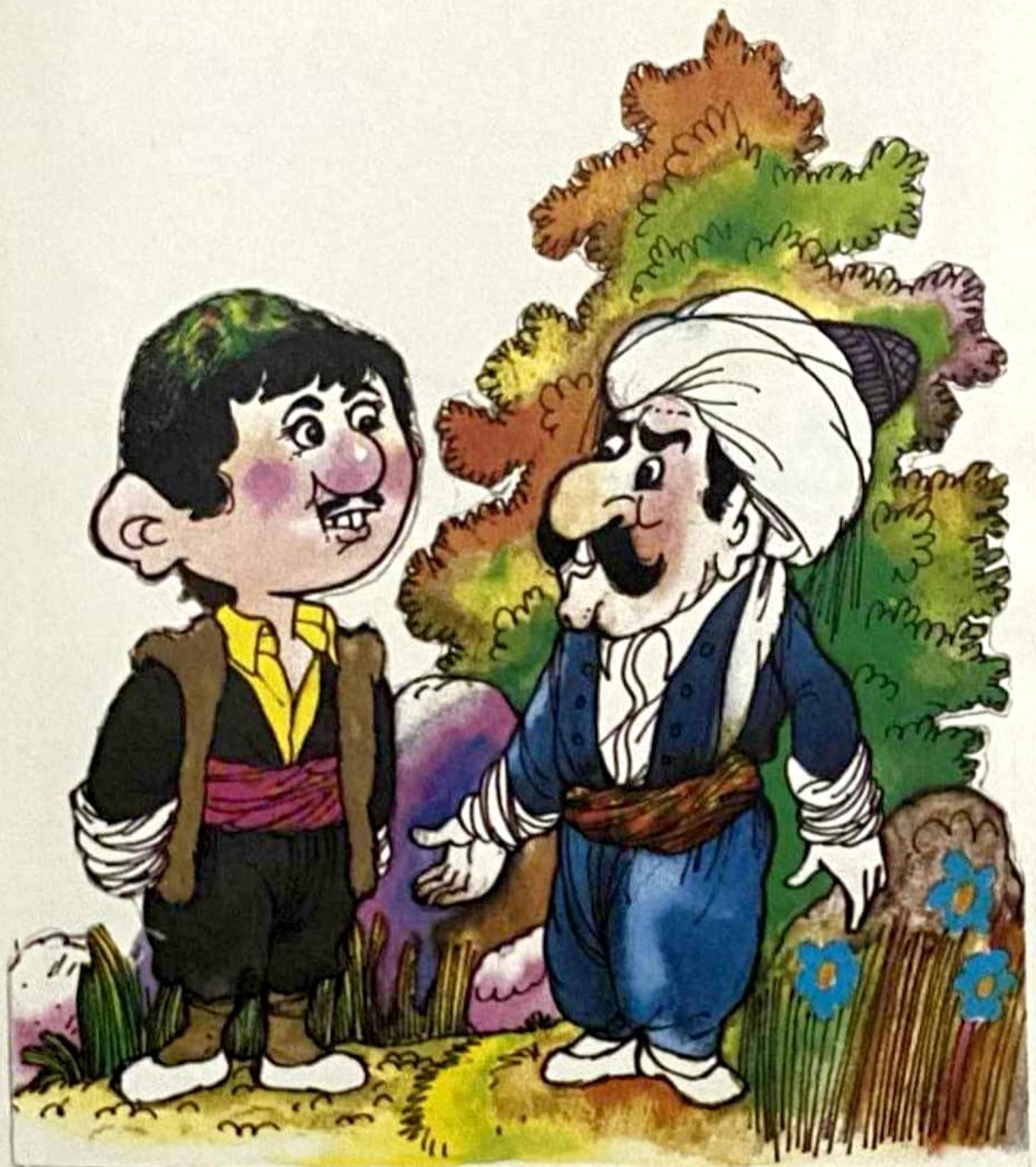
زنجرهی چیروکی مندالان (۱۰)

کۆماری عیراق
وەزارەتی پەروەردە
بەپێوه بەریتی گشتی خویندنی کوردى

جووئیارنی زیرەلک

عازیز گەردی
کردوویه بە کوردى
عملی مەندەلاوی
ویته کانی نەخشاندەوە

زنجیرەی چیروکی منداان
(۱۰)

(۱)

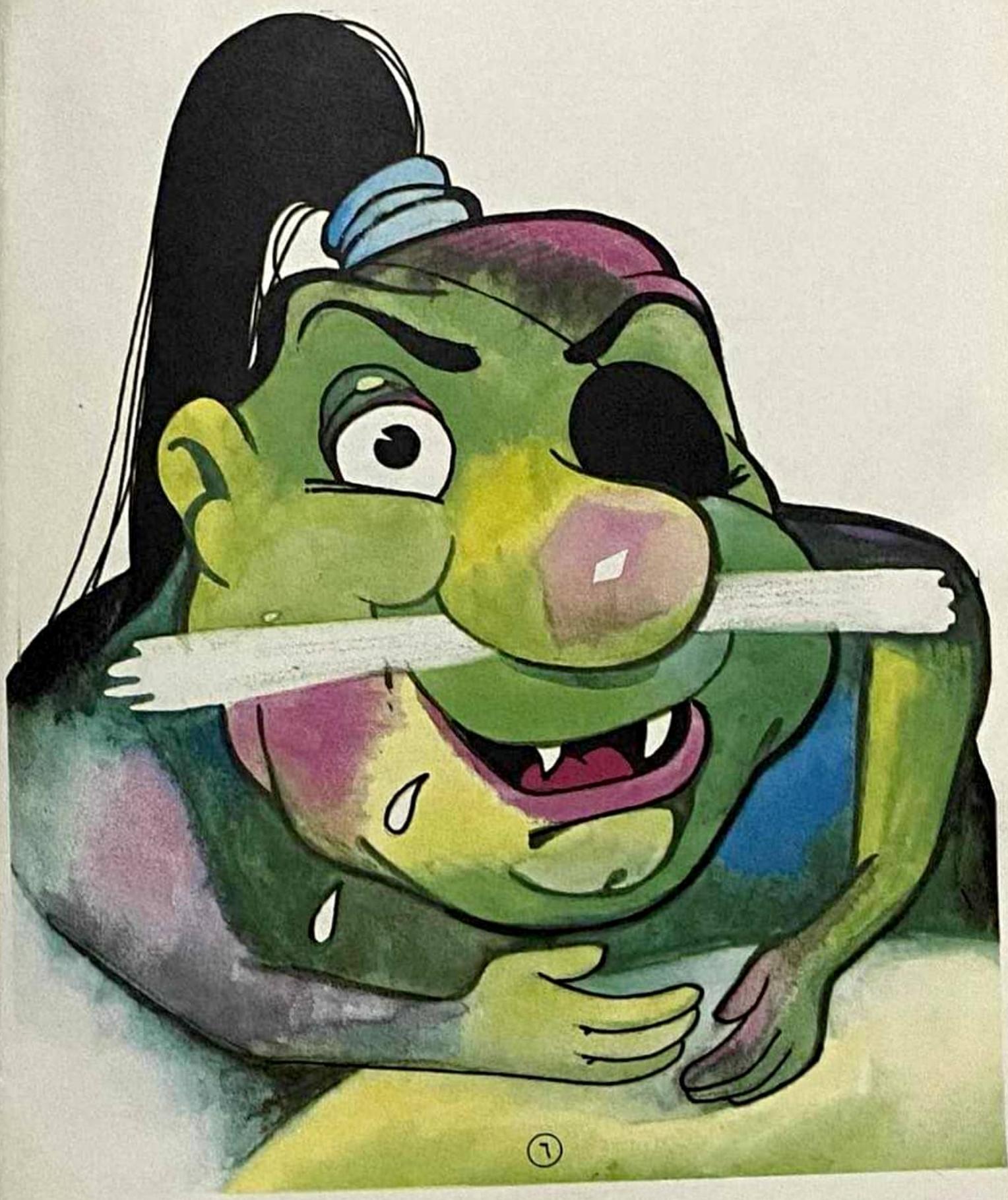
جوو تیاریکی زهیر ک
هه بو نه بو ، جوو تیاریکی زور زرنگ و
زیره ک هه بو . گه لیک باسی زانایی و
فیلبازی یان ده کرد . به تایبەتی ئەو چیرو کە یان
لی ده گیرا یە وە کە چون جاریکیان شەیتانتیکی
تە فرەدا .

(۲)

رۆژیک لە رۆزان جووتیارە کە ئىشى
زهوي يە كەم تەواو كردىبوو ، لە گەل ئاوابۇونى
زەردەپەر خەرىك بۇو بە رەومال بىتەوه كە چاوى
بە كۆمەلە خەلۇوزىكى داگىرساو كەوت ، بە
سەرسامى لىلى نزىك بۇوهوه . كە گەيىشته
لايەوه بىنى شەيتانىكى رەشى پۈوخەلە يەو
لە سەر پىشكۇ پاتى داوه تەوه . جووتیارە کە
گوتى :

– بە راستى ، ئەمە گەنجىنە يە لە سەرى
دانىشتۇوى !

(۳)

شەيتان وەلامى دايەوە :

— ئەى چۆن ! لەسەر گەنجىنەيەكى وام ،
ھىندەي زىرو زىو تىدايە ، لەوەتى ھەيت شتى
وات نەدىوە !

جووتىارە كە گوتى :

— ئەم گەنجىنەيە لەناو زەۋىي من دايە ،
كەوابىت ماتى منه . شەيتان وەلامى دايەوە :
— ئەگەر دوو سال بەرۋۇمىم زەۋىيە كە تم
بىدەيتى ، ئەوا ماتى تۆيە . من چى زۆرە پارم
زۆرە ، بەلام حەزم لە بەرھەمىم زەۋىيە .

(۴)

جوو تیاره گه بهم نرخه رازی بwoo گوتی :
— ده باشه ، به لام بوئنه وهی له کاتی دابهش
کردنی به رهه مه که دا لیمان نه پیته ناخوشی ، با
به رهه می سه ر زه وی بو تو بیت و ئه وهی ژیر
زه وی بو من !
شه یتان زور شادمان و به خته وه ر بwoo .

(۵)

بەلام جووتیاری زیرەکو هوشیار ، چوو
شىلەملىك زەۋىيە كەمىدا چاند . كە وەختى دروئىنە
هات ، شەيتان دەركەوت . هات وىستى بەشە
دەغلى خۆى بەرى ، بەلام لە گەلائى زەردو سىسىس و
وەريو بەوللاوه هيچى لەسەر زەۋىيە كەدا
بەناونەھىئىنا .

كەچى جووتىارەكە . بەوپەرى
شادمانى يەوه ، خەرەيكبۇو زەۋىيى
ھەلە گىرايەوە شىلەملىك دەردەھىئىنا .

(٦)

شەيتان گوتى :

— باشه ، باوابى ، ئەم جارە تۆ دەستى خۆت
وەشاند ! بەلام دەبى جاريڭى تر وات بېزىنەم
نەبىتەوه ۰۰۰ ئەم جارە با بەرھەمى سەر
زەۋىيەكە بۇ تۆبىت ، ئەوهى ذىرذەوى بۇ من
بىت !

جۇوتىارەكە وەلامىدايەوه :

— سەرچاۋ ! زۆرم بەلاوه خۆشە .

(۷)

که کزی چاندن هات ، ئەم جاره جووتیاره که
شىلمى نەچاند ، گەنمى چاند . گەنم شىن بۇو ،
درويىنهى هات . جووتیاره که چووه سەر زەوی ،
بنجه گەنمە کانى لە بنەوە بىرى ، هيچى بەسەر
زەوی يەوە نەھېشىت .

کە شەيتان هات ، زەوی ھەتايدىهەوە ، لە
كارته و رى و پىك زياتر هيچى لەزىر زەوی
دەست نە كەوت . بە تۈورەيى رۇيىشتۇ لە
دەرەزە بەردىك شۇرۇبۇوهو خوارى .

(۸)

جوو تیاره که گوتی : « ده بئ شه یتان ئاواها ته فره
بدری ! » ئیدی چوو گه نجینه که می بۆ خۆی هیناو هاته وە .

الفلاح الذكي

وَجَدَ فَلَاحٌ فِي حَقْلِهِ يَوْمًا مِّنِ الْيَوْمَيْنِ عَفْرِيتًا يَقْبِعُ عَلَى
كَنْزٍ ، فَأَرَادَ الْفَلَاحُ أَنْ يَأْخُذَ مِنْهُ هَذَا الْكَنْزَ بِحِيلَةٍ . وَافْتَحَ
الْعَفْرِيتَ عَلَى أَنْ يُبَادِلَهُ الْكَنْزَ بِمَحْصُولِ أَرْضِهِ لِمَوْسِمَيْنِ ،
لَكِنَّ الْفَلَاحَ اشْتَرَطَ عَلَيْهِ أَنْ يَكُونَ مَا عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مِنْ
زَرْعٍ لِلْعَفْرِيتِ وَمَا فِي بَاطِنِهَا لَهُ فَاتَّفَقَا عَلَى ذَلِكَ .

جَاءَ الْفَلَاحُ فَزَرَعَ أَرْضَهُ لَفْتًا فَلَمْ يَحْصُلْ عَلَى عَفْرِيتٍ عَنْدَ
جَنِّيِّ الْمَحْصُولِ إِلَّا عَلَى أُوراقِ ذَابِلَةٍ . فَأَغْتَثَاجَ وَاشْتَرَطَ عَلَى
الْفَلَاحِ فِي الْمَوْسِمِ الْقَادِمِ أَنْ يَكُونَ مَا فَوْقَ الْأَرْضِ مِنْ زَرْعٍ
لِلْفَلَاحِ وَمَا فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ لَهُ .

إِمَّا الْفَلَاحُ الذَّكِيُّ فَلَمْ يَزْرَعْ هَذِهِ الْمَرَةَ فِيهَا الْلَّفْتَ بِلَّ
زَرَعَهَا قَمْحًا وَعِنْدَ مَوْسِمِ الْحَصَادِ أَخَذَ الْفَلَاحَ يَحْصُدُ
السَّنَابِلَ النَّاضِجَةَ . إِمَّا عَفْرِيتٍ فَأَخَذَ يَقْلِبُ الْأَرْضَ
كُلَّهَا لِكَنْهِ لَمْ يَحْصُلْ إِلَّا عَلَى جَذُورِ ضَئِيلَةٍ . وَهَكُذا رَبَحَ
الْفَلَاحُ الرَّهَانَ وَأَخَذَ مِنْهُ الْكَنْزَ .

الجمهورية العراقية
وزارة التربية
المديرية العامة للدراسة الكردية

الفلاح الذكي

سلسلة الوسيلة التعليمية
رقم (١٠)

دانهی به (٢٥) فلسه

دار الحريّة للطباعة - بغداد
مطبعة رقم (١)

رقم الایداع في المکتبة الوطنية ببغداد ١٢ لسنة ١٩٧٩